

AZ ÚJKOR

A MAGYARORSZÁGI SZÁLLODAI, ETTERMI ÉS KÁVÉSZERES MUNKÁK ANYAGI ÉS SZELLEMI ÉRDEKEIT VEDŐ SZAKLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dohány-utca 84. szám, III. em. 30.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési díjak: Egész évre 6 K.

Fél évre 3 K. Negyedévre 1 K 90 f.

„Hálátlanság...“

Háborus földindulás és égszakadásnak a borzalmait kellett megértnünk, hogy megértsük azt a hálátlan tényrt, hogy a pincérség jelenleg nem tesz eleget az egyesületi kötelességének, azaz egyzóval nem fizet, csak majd a háború után. Ezt mondja a Szövetség című szaklap mint hivatalos közlöny. És egyben még meg is fenyegeti holmi Seifersteiner-fele kisebbszerű átkozólódással.

Azonban itt már csakugyan álljunk meg egy szóra.

Először is azon kezdem, hogy a mai felajduló egyesületnek még a pusztai fennállásához sincs meg a létjogosultsága a jelenlegi összetételében. Miért? Mert először is nem védelmezt meg a pincérmunkásság gazdasági érdekeit.

Másodszor elmulasztotta még a békében a szociális feladatát teljesíteni.

Harmadszor pedig nagy mértékben kifejlődött antiszociális szellem miatt egy beteg szerv.

A betegsége pedig oly nagyfokú és krónikus, hogy semmiféle tagdíjbefizetési injekcióval sem lehet rajta segíteni.

Negyedszer még csak becsületesen alapszabály szerint sem működik. Nevezetesen kötelező munkanélküli segélyt nem tud nyújtani és tagdíjhátralékokat is szed. Pedig ez mind alapszabályellenes. Azonban ettől eltekintve iparkodom ezen leszögezzéni tényeket realis alapon boncolgatni, teljesen tárgyilagosan.

Egyesületünk vezetősége elmulasztotta a béke időben előkészíteni azt a szerves agitációt, amelynek az eredménye az erők tömörítésére vezetett volna, hogy ez által gazdasági helyzetünket egy lépéssel előbbre lehetett volna vinni.

Igy, ha ezen mulasztás nem történnik, nem ért volna bennünket a háború óriási gazdasági nyomása.

Tett-e még csak kísérletet is az utolsó béke időkben erre vonatkozólag csak egyetlen egyszer is? Pedig a közérdek és a nyomoruság gazdasági helyzetünk szempontjából ugyebár kutya kötelessége lett volna. — Ahelyett iparkodott, mintha csak tulajdonjoggal rendelkezne a vezetőség, egymás kised személyi érdekeit deldelgetni. Pedig, ha komoly szociális szellem uralkodna eme gondolkodni nem tudó emberkében, ugy hamar rájöhettek volna arra az egyszerű, de keserű igazságra, hogy az egyesület nem a kiskorúak és javító intézetbe valóq gyűhelye, hanem becsület szociális alkotások temploma. Továbbá nem menedékház a gyanus üzelmekben kiebrudalt közvetítő hivatalnokok részére.

Már pedig, hogy eme fontos kötelességnek meg is tudjon felelni, annak első tétele nem a „Szövetség”ben firkálni, hanem kézzelfogható es tettekben megnyilvánuló becsület szociáledemokrata politikát inauguralni.

De kérdés, hogy hol és ki látta ezt az utóbbi békeidőben is csak egyetlen egyszer is megnyilvánulni?

Hissen eme kötelességek teljesítésénél mindig a *most nem lehet* szálló ige volt csak halható. Pedig szociális egyesületnek ezt a szót még gondolatban sem szabad használni. Természetes, hogy ilyenféle törekvésekre egész emberekre van szükség, nem limonádé politikusokra. Akik csak a saját érdekeiket vélik az Egyesületben látni és feltalálni.

Nem megyek messzebb, vannak pincérmunkások, akik pl. az elhelyezé szembélyben látják az egész egyesületet. Amennyiben természetes is, hisz az egyesületnek munkáspolitikáit még mikroszkóppal sem lehet feltalálni.

Eme véztes hibák mellett még az alapszabályok helyes intézkedését sem tartják be. Holott az világosan kimondja, hogy aki bizonyos meghatározott ideig tagsági kötelességnek eleget nem tesz, az a tagok sorából

törölendő és egyben elvesziti a kötelező munkanélküli segély igénybevételét is, — ez egy munkanélküli proletárral gyakran megtörténhetik.

Vizsont ha pénzügyi helyzete ismét megszilárdul, ugy ismét beiratkozhatik, de természetesen az előbbeni munkanélküli segély jogának az elvesztésével. Mit tesz azonban eme világos alapszabályrendelkezés ellenére a vezetőség? Egyszerűen kereskedelmi alapokra helyezkedve a *Tartozás és Követelés* elméletét állította fel, akár egy szorgalmas grázler.

Tette pedig ezt a kis gikszt azért, hogy bizonyos szegényebb, de tehetős elemeket az egyesületben gyakorolt jogainak a megfosztásával lehetetlenné tegyen.

Pedig eme helyes alapszabályrendekezés kizárólag az egyesület érdekében lett készítve, azaz ujra pénzügyi erőt jelent az újabb beiratkozás és újabb pénzügyi megtakarítást az elvesztett munkanélküli segély visszamaradásnál. No de hát ki hallott még a legtöbb tag mellett is a kötelező munkanélküli segélyről, amely helyes és céltudatos vezetés mellett szintén mint szociális ténykedés kötelesség lett volna. Ahelyett majdnem ugy működik mint az Istenben boldogult Bank mint szövötkezet, törlesztési alapon, arra számítvá, hogy az a proletár, aki a tagdíjjal hátralékban van és mi ragaszkodó múmiákat tovább is támogat a szavazatával és esetleg időközben kapitalista lesz, majd csak szépen megfizet. Szóval egy kispolgári dekríma, amelyet ezen kártyajátékok között élő pincérmunkásság mellett észre sem lehet venni.

Hát bizony eme sarkalatos bűnök sorozata mellett én megértem a Szövetség irójának a felajdulását és kívánalmait. — A fentebbiek után teljesen helyénvalónak találok a pincérség jelen indolenciáját, mert, hogy kártyászsztet tartson fenn és titkárokat etessen, erre már igazán csak a nemtörődömséggel adhatnak feleletet.

Hogy minde me fontos szociálkérdéseket elmulasztotta a vezetőség, joggal állítom fel azt a tételt, hogy a vezetőségnek titkárosától együtt nincs joga a háboru utáni időkről és szemrehányásokról fecsegni. Mert ha eljövend a szervekedés lázas munka-korszaka, a pincérség meg fogja valósítani az ő szükség szerű gazdasági szociálpolitikáját, az Önök elpusztult hulláján keresztül is.

Mert egyben így egyben kötelessége lesz. Ismételve, Önökön át gazdolja fogja kivívni emberi és mun-

kási kötelességét és történelmi hivatását, a háboru után.

Igen, én is állítom és vallom, hogy soha nagyobb szükség nem volt a szakszervezetekre, mint a mai rendkívüli időben, de ez alatt én a becsületes szociális szervezeteket értem, amikhez sajnós, a mi beteg szellemű egyesületünknek semmi köze és bátran állítom, hogy vétek még vonatkozásba is állítani a munkás érdekeket védő szociális szellemmel megtöltött szervezetekkel.

Szóval: béke hamvaira! (—)

A beszűntetett revü-rendszer az Abbazia kávéházban

— *Alkalmi tudósítónktól.* —

Budapesten az Abbazia kávéházban pár évvel ezelőtt bevezetett revü-rendszer beszűnteték.

Mikor ezen rendszert ott bevezették, azt meglehetősen örömmel szemlélték a pincéri körökben.

Am azonban ezen fizetésnélküli Abbazia kávéház-féle rendszer ha-

marosan a legnagyobb népszerűlénségre tett szert, úgyannyira, hogy az utóbbi időben már nem akadtott pincér, aki ezen rendszer feltételei mellett meg tudott volna élni.

Tehát így a revü-pincér hiányában be kellett szüntetni a revü-rendszer is.

Gönczi István pincér esete

Történet a világháboru egyik névtelen hősről:

Gönczi István budapesti pincér a háboru kitörésekor honvédruhába öltözött, lement ezredével a szerb hegyek közé, onnan Galicia por- és sártengerén átvergődve, az orosz síkságon harcolt. Ott érte a buta golyó: felszemét örökre elvitte.

Hónapokig élet-halál között lebegett súlyos sebével a honvéd-pincér, megjárta pár kórházat, katonái üdülőhelyet. Hazajött, ismét a régi, jómódoru csendes fiu lett. Csak épp az arca még kissé beesett s a golyójárta felszemét takarja fekete selyemborító.

A harcceptelen Gönczi István honvéd ismét felvette a fehér plasztronos frakkos polgári egyenruháját: egy évi harctéri kirándulás után ismét mint pincér akarta régi mesterségét folytatni.

Itt következik az eset kissé furcsa része. A háboruban felszeme világot vesztett pincér elment az állasközvetítőbe s munkára jelentkezett. Másnap

már üzentek érte két helyről is. Jó pincérnek ismerték: a két legelőkelőbb pesti étterembe hívták. A rég levetett frakkot kivasalta a pincér s illetélmelen jelentkezett jövendő szolgálatadójánál.

Teljesen érthetetlen, furcsa dolog történt ekkor a pincérral, akit tulajdonképpen az éttermek tulajdonosai hívtak, hogy munkába álljon, mindkét helyen elküldték azzal, hogy nem alkalmazhatják, mert a közönség még nem szokta meg, hogy a háboru hőseinek testi fogyatkozásai állandóan szeméi előtt legyenek!

Igy nem kapott alkalmazást — büntetésből, hogy a hazáért vérzett — a szegény felszemű pincér, aki egyébként legügyesebb munkása a szakmának.

A kenyéradók álláspontja kényelmes: a közönség még nem szokta meg, hogy a pincérnek felszeme legyen. Gönczi István már megszokta...

Ime, lássuk szaktársak, hogy milyen keltelemek a munkálatok.

Étkezde a honvédelmi minisztériumban

— *Az Ujkor tudósítójától.* —

Budapesten a honvédelmi minisztériumban étkezdet állítottak fel a hivatalnokai kar részére.

Ezen étkezdet a legnagyobb rangú hivatalnokok és katonatisztek látogatják naponta. Az étkezdebe a következő pincérmunkásokat vezényelték oda a katonaságtól: Hurth Pál főpincért, Gregoris Istvánt az Ujkor tulajdonosát, Schmidt József komornokot, Röhling József főpincért és Ujvári József főpincért.

A szakácsasságot pedig Szigetvári Ferenc hivatásos szakács intézi.

Keszey Vince sajtópere

— *Saját tudósítónktól.* —

Keszey Vince budapesti vendéglős sajtópert indított az Ujkor ellen.

Az Ujkor 1915 augusztus hó 1. számában ugyanis foglalkozunk azon bajokkal, miben Keszey urék részesítik az ottani pincérmunkásokat és tanoncokat.

Mellékesen megemlítjük, hogy maga a sajtóper nem érdekes, azonban örvendetes azon tény, hogy a megjelent soraink után a bentoglalt sérelmek némileg orvosolva lettek. Igy pl. a Pörze fiut rögtön felszabadították.

A templom mélyén

Hideg falak közt Rád vártam szótlan hívással hivatalok — hol nem volt más, csak egy koldussasszony, meg hideg, hánlott nagy falak.

Titkon lopózott be a napfény s meghélt a Mária-képen (az öreg koldussasszonyon olvasó csörrent a kezében).

Leosont a csillogó fény a vén nőnek fehér fejére, csökölni látszott ősz haját, amint glóriát vont fölébe.

Ti Madonnák! Haladó Máriák! Ki tudja, mért e glória! és hánynak halt keresztalját — a munkaközlen — szent fia.

1915

Az áltató dal vérről mesélget,
Fájdalmas ajkák záporáról beszéinek
Szemek könnye záporosótt hullat,
Visszasírva régi rosszat, multat.

Patak cseveg, kismadár csicsereg
S haramatosan öltözött reánk a regg
A nap here fényes földre hull
S a föld terem, mint régen, jámborul.

Nem változott semmi a föld fölén,
Virul, é s élet fu, fa és növény,
A természet előbbre nem haladt:
Még az ember is csak állat maradt.

HIREK

— **A budapesti kávésegedék,** kávéfőzők és konyhalegények segélyalappainak kamataiból a folyó évben körülbelül 1200 korona áll rendelkezésre. Ezen összeg egy mint minden évben, ez idén is szét lesz osztva a rokkant pincérek, kávésegedék, kávéfőzők és konyhalegények közt, valamint a hátramaradt árvek és özvegyek segélyezésére. Legközelebb bővebben kell foglalkoznunk e kérdéssel, mert több panasz halottunk és amint értesülünk, úgy intéződik a segélyezés, hogy ahhoz Weingruber vagy legalább is Vas Samu protekciója szükséges és így nem az arra rászorultak, hanem a protekciókás közt lesz az osztás.

— **Szaktársak szives figyelmébe.** A szaklapunkban hirdető cégek hirdetésükkel kívánják támogatni érdekeinket védő szaklapunkat. És ezt mi azzal érdemeljük ki, hogy a szakiparban szükséges cikkeket tőlük rendeljük. Kérjük a szaktársakat mindenkor a szaklapunkban hirdető cégektől rendelni és vásárolni.

A Torley pezsgő-gyár, a főle érdező pezsgő-dugókat, — hogy ez utón is támogassa a pincérmunkásokat — 10 fillérrelé visszaváltja.

— **Dr. Világosi Miksa ügyvéd,** az Ujkor ügyésze felhívja a szakmabelieket, hogy minden ügyükben hozzáforduljanak jogvédelemért.

Gyászrovat

— **Gregorits István elesett.** A pincérmunkási kar mely fájdalom és gyász borította el egy igaz pincér proletár szaktársunk részéről, aki lelkes híve volt minden közérnyű törekvésnek. — Az ivangoródi csatában örökre elveszített szaktársunkat a pincérmunkásokon kívül nagykitérjedésű rokonsága gyászolja. Az örök nyugalomba vonult szaktársunk testvére Gregorits Antal főpincérnek.

— **Kolossa István vendégfő,** volt pincér, I. hó 22-én 42 éves korában meghalt Budapesten.

— **Kondor János** régi szaktárs, az utóbbi években vendégfő, tüdővészben okt. 10-én meghalt Budapesten.

— **László Mihály** főpincér Szegeden e hó 15-én elhunyt.

B. V. 6261/10. sz.
1915.

Ó Fejsége a király nevében!

A budapesti kir. büntető törvényszék nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás vétségé miatt Vig István ellen Vas Lajos főmágnavádónok 6261/10 1915. számú vádiratában foglalt vád felett dr. Füzesséri Zoltán kir. táblai bír., mint elnök dr. Tholl István kir. ítező táblai bír. és Székely Lajos kir. törvényszéki bír., valamint dr. Eigen Kálmán kir. törvényszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvételével dr. Balla Ernő ügyvéd helyett megjelent dr. Selymes Károly ügyvédnek mint magánvádoló képviselőjének a szabadlábban levő vádlottnak jelenlétében Budapesten, 1915. évi május hó 29-ik napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő

I T É L E T E T :

Vig István vádlott 42 éves, r. k. vallású, sorközpályási szül.; budapesti lakos, magyar állampolgár, nőf.; ügyontalan, pincér, bünső az 1914. évi 41. t.-c. 2. §-ába ütközött és ugyanazon t.-c. 4. §-ának 2. bek. szerint minősítő nyomtatvány utján elkövetett belesételésítés vétségében, mint szertő, amelyet úgy követte el, hogy a Budapesten megjelenő az „Ujkor” című lap 1914. évi nov. hó 1. napján megjelent számában a következőket írta, illetve tette közzé: „A kis budai oldalon van most csak öröm és vigáság, hisz az természetes, és amennyiben most van csak igazán élvezetben az ott levő budai Corsó kávéház tulajdonosa, valami Vas névre hallgató alak (ki ne ismerné)”. Ez a kis kócos nemesek a szabad napot nem adja meg, de meg fizetési is csak részben az. Már a mult békés hónapokat értjük, most hogyan viseli magát és az emberi érzésből kivetkőzött pöcc”, amely kitételel Vas Lajos főmágnavádó ellen letacsosnyító és megszegéymítő kifejezéseket használta.

A kir. törvényszék ezért: Vig István vádlottat az 1914. évi 41. t.-c. 4. §-ának 2. bek. alapján a Btk. 92. §-ának alkalmazásával husz (20) korona pénzbüntetésre, mint főbüntetésre, ezenfelül tíz (10) korona pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre ítéli; a pénzbüntetésre végrehajtását a Bn. 1. §-a alapján három évi próbaidőre felfüggeszti;

a pénzbüntetésekét behajthatatlanságuk esetén a Btk. 53. §. alapján egy és egy nap fogházra kell átváltoztatni;

a pénzbüntetés és a bünyői költség a sajtóörvény 40. §-a értelmében elsősorban az elítéltet terhelik.

A vádlott a Bp. 480. és 481. §-a értelmében köteles az eddig felmerült s az ezután felmerülő bünyői költséget az államkincstárnak megtéríteni, de e költségeket a

kir. törvényszék az 1890. XLIII. t.-c. 4. §-a alapján egyelőre behajthatatlannak nyilvánítja.

Elrendeli a kir. törvényszék a sajtóörvény 43. §-a alapján, hogy az ítéletet indokálvaal együtt a Budapesten megjelenő az „Ujkor” című időszaki lap szerkesztője a most nevezett utján a jogerős ítélet kézbesítése után megjelenő legközelebbi vagy azt közvetlenül követő számnak elején rendes nyomással, minden lappéldányon tegye közzé.

Az ítélet jogerő után a kir. ügyészséggel közli, egyben az „Ujkor” című budapesti időszaki lap szerkesztőjének kézbesíteti.

I N D O K O K :

A kir. törvényszék a vádlott beismerése, továbbá az ismertetett iratok, valamint a főtárgyalás egyéb adatai alapján a rendelkezés részben foglalt tényállást állapította meg.

E tényállásban a kir. törvényszék az 1914. évi 41. t.-c. 2. §-ába ütközött és ugyanezen t.-c. 4. §-ának 2. bek. szerint minősítő sajtó utján elkövetett belesételésítés vétségének tényeleit ismerte fel és a vádlottat ebben mondta ki bünsőnek. A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményeket vette a bíróság a vádlott büntetlen előéletét, beismerését, erősen feindult lelkiállapotát és ezekhez képest tekintettel az enyhítő körülmények számára és nyomtatkos voltára, a Btk. 92. §-át találta alkalmazandónak és a vádlott büntetését a rendelkezés részben foglalt és bünsőséggel arányban álló pénzbüntetésben szabta ki.

Az azonban ennek a büntetésnek végrehajtását is, minthogy attól az elítélt magaviseletének egyéniségének, életviszonyainak és az eset többi összes körülményeinek figyelembe vételével kedvező hatást vár, a Bn. 1. §-a alapján felfüggesztette.

Az ítélet egyben rendelkezési a hivatkozott törvényszakaszokon alapszanak.

Budapesten, 1915. évi május hó 29-ikén.

A budapesti kir. büntető törvényszék.
dr. Füzesséri Zoltán s. k. elnökölő kir. táblabír.

Székely Lajos s. k. előadó.

„Jogerős és végrehajtható!”
Dr. Balogh, elnök. — A kiadmány hitelelő P. H. Nagy F., kezelő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

A panaszos vagy egyéb leveleket kérjük a beküldő teljes címével elítani. Minden panasz leközlünk. Panaszalás minden szaktársunk hozzákn fordulhat.

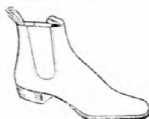
A lakásváltozást kérjük esetről-esetre a szerkesztőségben bejelenteni. Ha az elküldött lapot visszaküldök, azon címre további intézkedés nem küldünk. Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik a lapot legközebb 2-án nem kapják meg, sziveskedjenek bennünket arról azonnal értesíteni.

Főszerkesztő: Vigh István.

Laptulajdonos: GREGORITS ISTVÁN.

A szerkesztésért felelős: Riemer József.

Kiadja az ellenzéki párt szaklap-bizottsága: Makko Rudolf, Pálinkó István népr., Tuza Antal

Kézi :-
munka!!

Ha jó és olcsó cipőt akartok vásárolni, úgy menjetek el
Mojzsikhoz
Király-utca 46. szám alatt.

Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

„Az Ujkor“ környezete minden este találkozik

Csukovits István szakértés vendég!-jében.

Király-utca 73.

NAGY IGNÁC :- pincefészterelési cikkek szaküzlete
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Ajánlja díszan felszerelt raktárát mindenféle pincefészterelési cikkekben, úgymint borszivattyúk, szűrőgépek, bordogőzőlők, pasteurizáló készülékek, palackok, parafadugók, címkékben stb. — Kiváló készítmény!

Pincérek figyelmébe ajánljuk
HERMANN GYULA
férfi szabót,

ki már 23 éve csak a pincérek szabója, készít üzleti ruháikat, mértek utáni megrendelést. Mindenféle üzleti ruhák kölesőnbe kaphatók!

VII., Erzsébet-körút 12. [Félemelet.]

Mindenemű nyomtatványok a legizlésebb kiviteiben készülnek
**AZ UNIO-
könyvnyomdában**

Budapest, VIII. ker.,
Mikszáth Kálmán-tér 5. Telefon:
József 42-94.

NOVÁGH KÁROLY

Alapít-
tás: 1867

TELEFON
2-18

**MŰ- ÉS DISZMŰ-
ESZTERGALYOS. BUDAPEST IV., Egyetem-u. 3.**
(a Takarékpénztárral szemben.)

Ajánlja gazdagon berendezett raktárát tájécs- és borostyánkő dohányosztrékből, továbbá nagy választékát elefántcsont-tekegolyókból, kávéhízi felszerelésekből, úgymint Lignum Sanctungolyók és babúkból, setabók stb.-ből a lehető legolcsóbb árak mellett.

Javítások a legolcsóbb árszámitás mellett előfogatnak.

**MATTONI-PÉLE
GISSHÜBLER**
természetes
égyvényes
SAVANYÚVIZ.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fízetópincérek, kiknek oldal-zsebtárcára (papirpéncz részére) vagy pincértáskára (apró- és ezütpéncz számára) van szükségük, — melynek feneke nincs beillesztve, hanem a felsőrés az aljával egy darabból készült — a legutányosabb árak mellett szerezhetik be:

Molnár Vilmos
Képes árjegyzék bérmentve!
:: sérvköltőgyárossnál ::
Budapest, IV., Károly-körút 28. (Központi Városház.)

Berkovits Károly

hektograph, éttermi, kávéházi és cukrászdaik cikkek raktára

Budapest, VII., Sip-utca 5. sz.

— Telefon: 106-07. —

**Hirdetések
felvételnek a
kiadóhivatalban.**

LITKE

